

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., проф. Лоханова Н. О.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аналіз та контроль розрахунків з дебіторами в умовах євроінтеграційних процесів (на прикладі ПАТ «Гемопласт»)»
(назва теми)

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету
Довгополова Анна Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Черкашина Тетяна Володимирівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	7
1.1. Сутність, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості.....	7
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та контролю розрахунків із дебіторами	18
1.3. Особливості обліку дебіторської заборгованості згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності.....	21
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ГЕМОПЛАСТ»	29
2.1. Загальна економічна характеристика ПАТ «Гемопласт»	29
2.2. Документальне оформлення розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві	38
2.3. Облік дебіторської заборгованості в ПАТ «Гемопласт» у системі автоматизації обробки інформації.....	46
2.4. Резерви та напрямки вдосконалення системи обліку та управління дебіторської заборгованості на підприємстві	60
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	65
3.1. Аналіз дебіторської заборгованості ПАТ «Гемопласт».....	65
3.2. Контроль дебіторської заборгованості на базовому підприємстві: методичні аспекти та практика проведення	74
3.3. Моделювання стану розрахунків з дебіторами в ПАТ «Гемопласт» за допомогою кореляційно-регресійного аналізу	85
ВИСНОВКИ	93
Список використаних джерел	97
Додатки	105

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку економіки України більшість підприємств опинились на межі фінансової кризи через економічну нестабільність держави, інфляцією, падіння вартості національної валюти, високе податкове навантаження, дефіцит фінансових ресурсів. Основна причина виникнення кризових явищ на підприємстві полягає в різкому збільшенні дебіторської заборгованості та її частки в оборотних активах на підприємстві на тлі скорочення матеріальних запасів, зменшення обсягів виробництва продукції.

Актуальність теми дипломної роботи обґрунтована тим, що динаміка зміни дебіторської заборгованості, її склад, структура, якість, а також інтенсивність її збільшення або зменшення дуже впливають на оборотність капіталу, вкладеного в поточні активи, а, отже, на фінансовий стан підприємства. В Україні сучасний стан підприємств не можна назвати позитивним: оборотні кошти не іммобілізовані в запасах товарно-матеріальних цінностей, а зосереджені майже на 60 % в дебіторській заборгованості. З цього можна дійти висновку, що незабезпеченість підприємств власними оборотними коштами викликана недоліками в управлінні заборгованістю, як дебіторською, так і кредиторською. Окрім того, статистичні дані свідчать про те, що ця заборгованість характеризується, в свою чергу, достатньо високим рівнем питомої ваги простроченої заборгованості. Подолати такий стан можна за умов впровадження на підприємствах ефективної системи управління фінансами і, зокрема, управління дебіторською заборгованістю.

Дослідженню проблем обліку та контролю дебіторської заборгованості присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів: С. Л. Берези, М. Д. Білик, О. С. Бородкіна, Ф. Ф. Бутинця, Б. І. Валуєва, Ю. А. Вериги, Н. І. Верхоглядової, І. А. Волкової, Н. В. Гудзь, Ю. Г. Кім, О. М. Кияшко, В. М. Костюченко, В. В. Ковалева, О. В. Лишиленко, В. Г. Лінника, Л.Г. Ловинської,

Г. О. Москалюк, Г. В. Нашкерської, В. К. Орлової, В. В. Сопко, П. Я. Хомина, Ю. Д. Чацкіса та ін.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження організаційно-методичних аспектів обліку розрахунків з дебіторами і розробка на цій основі науково обґрунтованих рекомендацій відносно раціоналізації інформаційного забезпечення для управління дебіторською заборгованістю через узагальнення теоретичних положень щодо представлення розрахунків як системи.

Для досягнення поставленої мети під час виконання дипломної роботи потрібно вирішити такі завдання:

- дослідити теоретичні основи організації обліку розрахунків з дебіторами;
- визначити особливості обліку дебіторської заборгованості згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності;
- закріпити і розширити набуті теоретичні знання, пов'язані з організацією і методикою обліку, аналізу і контролю розрахунків з дебіторами на прикладі ПАТ «Гемопласт»;
- окреслити напрями удосконалення обліку розрахунків з дебіторами в умовах автоматизації обробки інформації;
- провести аналіз стану дебіторської заборгованості на ПАТ «Гемопласт»;
- охарактеризувати методику здійснення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на прикладі базового підприємства;
- провести кореляційно-регресійний аналіз дебіторської заборгованості на ПАТ «Гемопласт»;
- розробити та запропонувати комплекс заходів щодо вдосконалення обліку, аналізу і контролю розрахунків із дебіторами на ПАТ «Гемопласт».

Об'єктом дослідження у дипломній роботі виступають процеси, що забезпечують ефективність обліку, контролю та управління дебіторською заборгованістю.

Предметом дослідження є організаційно-методичні аспекти обліку, аналізу та контролю розрахунків з дебіторами на ПАТ «Гемопласт».

Методи дослідження. Для досягнення мети магістерської роботи в процесі дослідження були використані методи індукції, дедукції – при дослідженні теоретичних питань бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості промислового підприємства. Окрім того, застосовано методи теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття економічного змісту дебіторської заборгованості; комплексного і системного підходів – для дослідження якості обліку заборгованості та розроблення методичного підходу до класифікації в системі управління підприємством; методи формалізації – для розробки концептуальних основ обліку і контролю дебіторської заборгованості в системі управління підприємством; абстрактно-логічні – для формулювання теоретичних висновків і узагальнень.

Інформаційною базою для написання дипломної роботи послужили закони України, нормативно-правові акти державних органів України з питань обліку дебіторської заборгованості, роботи вітчизняних вчених, навчальні видання по обліку й аналізу, періодичні видання, дані засобів масової інформації та мережі Internet. Також вихідними даними для виконання практичної частини роботи є робочі документи ПАТ «Гемопласт», до складу яких входять річна фінансова та податкова звітність, реєстри аналітичного і синтетичного обліку, організаційно-розпорядчі документи та інші документи обліку.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами дослідження були опубліковані статті та тези:

– Довгополова А. О. Формування облікової політики підприємства щодо обліку дебіторської заборгованості в системі розрахунків з покупцями / А. О. Довгополова // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: тези доповідей IV міжнар. студент. наук.-практ. інтерн.-конф., 19 квітня 2018 р. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 52-54.

– Довгополова А. О. Дебіторська заборгованість: облік за міжнародними та національними стандартами / А. О. Довгополова // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 24 травня 2018 р. – Одеса : ОНЕУ, 2018. – С. 52-55.

– Довгополова А. О. Сучасні напрями підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю підприємства / А. О. Довгополова // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 24 травня 2018 р. – Харків : Водний спектр Джі-Ем-Пі, 2018. – С. 214-217.

Результати дипломного дослідження апробовані, оцінені та можуть бути впроваджені у практичну діяльність ПАТ «Гемопласт». Окремі результати кваліфікаційної роботи можуть бути використані в навчальному процесі Одеського національного економічного університету при викладенні певних облікових дисциплін.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку своєчасне і повне виконання платіжних зобов'язань є умовами стійкого функціонування підприємства в умовах євроінтеграції. На сьогодні, коли Україна вступила до Європейського союзу, спостерігається зворотна тенденція – криза неплатежів. Тому однією з важливих задач є вивчення, керування і аналіз дебіторської заборгованості, оскільки недбале ставлення до дебіторської заборгованості приводить до уповільнення розрахунків, затримання виплат по заробітній платі і взагалі до погіршення фінансового стану підприємства.

На базі проведеного дослідження, вивчаючи нормативно-правові акти, науково-методичну та періодичну літератури, облікову документацію базового підприємства відносно дебіторської заборгованості, нами було зроблено наступні висновки.

1. Облік розрахунків із дебіторами в Україні визначає П(С)БО 10, згідно з яким дебіторська заборгованість являє собою суму заборгованості дебіторів підприємству на певну дату. Ми погоджуємося з П(С)БО, адже вважаємо, що трактувати дебіторську заборгованість як фінансовий актив в українській економіці не можливо, оскільки активом можна вважати лише ту частину власності підприємства, яка повністю їм контролюється. Окремого МСФЗ, який би регулював облік дебіторської заборгованості, не існує, проте окремі питання обліку дебіторської заборгованості описані в IAS 32 «Фінансові інструменти: подання», IAS 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». Однак облік дебіторської заборгованості за кордоном ведеться ефективніше, ніж у вітчизняній економіці. Цей факт підтверджують статистичні дані, а саме: питома вага заборгованості покупців в загальній сумі активів на вітчизняних підприємствах складає більше 50%, в ПАТ «Гемопласт» – 71%, при нормі приблизно в 20%.

2. Дипломне дослідження виконувалось на базі підприємства ПАТ «Підприємство по виробництву медичних виробів з полімерних матеріалів

«Гемопласт», яке господарює у сфері виробництва та торгівлі медичними виробами з полімерних матеріалів з 1973 року. У дипломній роботі нами було проведено аналіз платоспроможності підприємства, що дозволяє зробити висновок про погіршення здатності ПАТ «Гемопласт» розраховуватися по своїм зобов'язанням. Це підтверджується негативною динамікою кожного з коефіцієнтів ліквідності протягом трьох років, що призвело до відсутності грошових коштів на кінець періоду. Також ПАТ «Гемопласт» знаходиться у кризовому фінансовому становищі, про що свідчать показники фінансової стійкості.

3. Аналіз складу та структури дебіторської заборгованості показав, що в 2016 р. порівняно із 2015 р. загальна величина дебіторської заборгованості зросла на 56,3 млн. грн. або на 18,1%, що водночас із зменшенням виручки від реалізації свідчить про звуження торгівельно-реалізаційного процесу. Проте, у 2017 р. порівняно з 2016 р. дебіторська заборгованість зросла на 76,2 млн. грн. або на 20,8 %. У 2016 та 2017 роках позитивним моментом є те, що дебіторська заборгованість зростала за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, тобто від покупців. У 2017 році дебіторська заборгованість від покупців зросла з 82,4 млн. грн. до 159,5 млн. грн., що становило майже 94% росту. Якщо в 2015 та 2016 рр. основну питому вагу в загальній сумі дебіторської заборгованості складала інша поточна дебіторська заборгованість – 66% та 55,7% відповідно, то в 2017 р. основну питому вагу займає довгострокова дебіторська заборгованість – 46%. Така структура не є раціональною для виробничого підприємства, оскільки довгострокова дебіторська заборгованість буде погашена після 12 місяців з дати балансу, що може негативно вплинути на виробничий процес.

4. Критична оцінка діючої практики обліку розрахунків із дебіторами на ПАТ «Гемопласт» дозволила виокремити, що в цілому облік дебіторської заборгованості на підприємстві ведеться згідно діючого законодавства та вимог МСФЗ, однак ми помітили деякі недоліки та відокремили шляхи їх вирішення.

По-перше, графік документообігу досліджуваного підприємства не відповідає дійсності. Працівники порушують прописані та затверджені вимоги у графіку, що призводить до зниження якості документів, збільшення строків їх обробки, призводить до затримки їх проходження і виконання, а також надмірності та відсутності належного контролю. Для рівномірного руху документів без затримок і накопичення на окремих місцях для кожного виду документів радимо розробити графік документообігу, в якому визначається послідовність проходження документів, робота, що виконується кожним виконавцем, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків оформлення та опрацювання документів. Обов'язково пропонуємо визначити чіткі терміни передачі документації до бухгалтерії, наприклад, не пізніше 25 числа місяця, наступним за базовий.

По-друге, непристосованість та неефективність методу обрахунку резерву сумнівних боргів, відповідно до П(С)БО 10. Хоча найпростішим методом визначення резерву вважається метод на основі платоспроможності окремих дебіторів, його використання на ПАТ «Гемопласт» не доцільне, оскільки цей метод доцільно застосовувати підприємствам з невеликою кількістю дебіторів, а ПАТ «Гемопласт» має значну кількість дебіторів і бухгалтерам важко відстежувати заборгованість та платоспроможність кожного з них. Отже, пропонуємо використовувати на ПАТ «Гемопласт» метод застосування коефіцієнта сумнівності, виходячи з питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах подальшої оплати.

По-третє, контроль за станом розрахунків із дебіторами на досліджуваному підприємстві занадто слабкий, враховуючи масштаби діяльності Товариства. Керівництву ПАТ «Гемопласт» було розроблено та рекомендовано до користування під час щоквартальної інвентаризації «Відомість з перевірки показників синтетичного й аналітичного обліку монетарної і немонетарної дебіторської заборгованості» та під час річної інвентаризації робочий документ контролера «Відомість з перевірки показників

головної книги та фінансової звітності щодо операцій з монетарною і немонетарною дебіторською заборгованістю». Такий документ дозволить виявляти розбіжності у формі № 1 «Баланс» та № 5 «Примітки до річної фінансової звітності». Також доречним буде проведення аналізу дебіторської заборгованості за термінами утворення, розробка комплексу заходів щодо постійного моніторингу потенційних дебіторів (оцінювання їх фінансового стану та платоспроможності, ринкової репутації, іміджу тощо). Важливим є також зосередження зазначених функцій у відділі, що виконує контроль над дебіторською заборгованістю.

По-четверте, на підприємстві погано налагоджена система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості. Запевняємо, що обов'язки штатних працівників повинні бути чітко регламентовані, адже у Товаристві функції стосовно обліку дебіторської заборгованості достатньо розрізнені серед персоналу. Для забезпечення ефективності системи внутрішнього контролю на підприємстві доречно створити відділ управління та контролю дебіторської заборгованості, який буде підпорядковуватись керівництву.

5. Ефективним для ПАТ «Гемопласт» буде впровадження в практику управління лімітування дебіторської заборгованості як у загальних обсягах, так і у розрахунку на одного дебітора (існуючого чи потенційного) і періодично переглядати граничні суми. Це дасть змогу підтримувати дебіторську заборгованість в оптимальному для підприємства стані.

6. Оскільки ПАТ «Гемопласт» має постійних дебіторів, то доречними будуть спеціальні знижки – знижки, які встановлюються для постійних та ексклюзивних покупців, у яких керівництво ПАТ «Гемопласт» буде зацікавлене. Надання знижок сприятиме забезпеченню прибутку, який, в будь-якому випадку, буде значно більший, ніж сума наданої знижки.

На нашу думку, введення в дію всіх запропонованих нами вдосконалень, покращить організацію, облік та контроль дебіторської заборгованості та сприятиме ефективному функціонуванню підприємства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамішин М. В. Сутність та класифікація дебіторської заборгованості/ М. В. Адамішин. // Розвиток соціально-економічних систем в геоeкономічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 11-12 травня 2017 р. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017 – С. 44-45.

2. Атамас П. Й. Особливості обліку розрахунків з дебіторами за ПСБО 10 [Електронний ресурс] / П. Й. Атамас, К. О. Ковальова. – 2018. – Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/15_2018_ukr/29.pdf.

3. Белінська О. В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. / О. В. Белінська, В. О. Однолько. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – 165 с.

4. Білик М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств / М. Д. Білик // Фінанси України, 2003. – № 12. – С. 24-36.

5. Бланк І. О. Управління фінансами підприємств / І. О. Бланк, Г. В. Ситник. – К.: КНТЕУ, 2006. – 780 с.

6. Бондарчук Н. В. Документальне оформлення розрахунків з покупцями та замовниками / Н. В. Бондарчук, Ю. А. Бушна. // Молодий вчений. – 2017. – №9. – С. 486–487.

7. Буднік Т. В. Проблеми та шляхи удосконалення дебіторської заборгованості як об'єкта обліку й аналізу [Електронний ресурс] / Т. В. Буднік, Є. П. Гнатенко // Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/152.pdf>.

8. Бутинець Ф. Ф., Герасимович А. М. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник /Ф. Ф. Бутинець, Ф. М. Герасимович / За ред. Ф. Ф. Бутинця. – 7-е вид., доп. і перероб. – Ж.:Рута, 2006. – 832 с.

9. Волкова Н. А. Аналітичне забезпечення оцінки фінансових активів підприємства / Ніна Анатоліївна Волкова // Вісник соціально-економічних

досліджень: зб. наук. праць за ред. М. І. Зверякова (голов. ред.) та ін. – Одеса: ОНЕУ. – 2016. – Вип. 1. – № 60 – С. 276-280.

10. Волчек Р. М. Конспект лекцій з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансами підприємства» для студентів-магістрантів денної форми навчання спеціальності «Облік і аудит» / Р. М. Волчек, А. Л. Коляда, Т. М. Нікуліна. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2017. – 65 с.

11. Головка Т. В. Фінансовий облік-1. Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2008. – 416 с.

12. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 424 с.

13. Гулько Л. Л. Облік і аудит дебіторської заборгованості та відображення її в системі звітності підприємства [Електронний ресурс] / Л. Л. Гулько // ТНЕУ. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.tneu.edu.ua>

14. Дергачова В. В. Облік у зарубіжних країнах: навчальний посібник [Електронний ресурс] / В. В. Дергачова, Н. Є. Скоробогатова, Л. М. Шик // Київ: НТУУ «КПІ». – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Облік-у-зарубіжних-країнах.pdf>.

15. Довгополова А. О. Дебіторська заборгованість: облік за міжнародними та національними стандартами / А. О. Довгополова // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 24 травня 2018 р. – Одеса : ОНЕУ, 2018. – С. 52-55.

16. Довгополова А. О. Сучасні напрями підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю підприємства / А. О. Довгополова // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції: матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 24 травня 2018 р. – Харків : Водний спектр Джі-Ем-Пі, 2018. – С. 214-217.

17. Довгополова А. О. Формування облікової політики підприємства щодо обліку дебіторської заборгованості в системі розрахунків з покупцями / А. О. Довгополова // Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в

контексті євроінтеграції: тези доповідей IV міжнар. студент. наук.-практ. інтерн.-конф., 19 квітня 2018 р. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 52-54.

18. Дорош Н. І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками на підприємстві / Н. І. Дорош // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Економічна. – 2014. – Вип. 44. – С. 148-152.

19. Економічний аналіз: навч. посібник [Текст] / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та [інші] / за ред. Н. А. Волкової. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 310 с.

20. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України» [Електронний ресурс] : закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

21. Зима Г. І. Бухгалтерський облік. Навчально-методичний посібник / Г. І. Зима, Н. І. Самбурська. // Полтава: РВВ ПУЕТ. – 2010. – С. 56.

22. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: Інструкція Мін. фін. України від 30.11.99 р. № 291. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

23. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон [Електронний ресурс]: Інструкція Міністерства фінансів України від 17.03.2011 р. № 362, зі змінами та доповненнями – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98>.

24. Карп'як Я. С. Організація бухгалтерського та податкового обліку підприємств на основі первинних документів [Електронний ресурс] / Я. С. Карп'як // Львівська політехніка. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/periodicals/b-obl/141/12.pdf>.

25. Карпенко Н. Г. Особливості обліку експорту товарів [Електронний ресурс] / Н. Г. Карпенко // Мукачівський державний університет. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/194.pdf.

26. Кияшко О. М. Облік дебіторської заборгованості з позиції концепції збереження капіталу / О. М. Кияшко // Наукові праці Кіровоградського

національного технічного університету. Економічні науки. – 2009. – Вип. 16 (1). – С. 190-193.

27. Коляда А. Л. Ефективність функціонування підприємств як складова забезпечення їх конкурентоспроможності / А. Л. Коляда // Аналітичні методи дослідження конкурентоздатності суб'єктів господарювання: монографія. – 2017. – С. 139-172.

28. Костюнік О. В. Шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості [Електронний ресурс] / О. В. Костюнік, Л. Л. Турова, В. М. Ковтуненко // Агросвіт. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.agrosvit.info/pdf/6_2016/7.pdf.

29. Кручак Л. В. Методика аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством / Л. В. Кручак. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2016. – С. 161-165.

30. Кукарін А. Б. Електронний документообіг та захист інформації [Електронний ресурс] / А. Б. Кукарін // Національна академія державного управління при президенті України. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky.pdf.

31. Майоренко М. Особливості пред'явлення претензій щодо кількості та якості товару [Електронний ресурс] / Маргарита Майоренко // Баланс. – 2018. – Режим доступу: <https://balance.ua/files/global/2018-Balance-63-p8-12-UA.pdf>.

32. Максимова В. Ф., Черкашина Т. В. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 238 с.

33. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Електронний ресурс]: затверджені наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. №635. – Режим доступу: <http://195.78.68.18/minfin/control/uk>.

34. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік для студентів спеціальності 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форми навчання. Частина 4 / Укл. Л. М. Очеретько, С. В. Візіренко – Запоріжжя: ЗНТУ, – 2013. – 46 с.

35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1) «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013

36. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 (МСБО 39) «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – Режим доступу до ресурсу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015

37. Москалюк Г. О. Облік дебіторської заборгованості: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Г. О. Москалюк // Одеса: ОНЕУ. – 2015. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4673>.

38. Москалюк Г. О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі проблеми та шляхи їх вирішення / Г. О. Москалюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку» – № 721. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – С. 173-179.

39. Назарова І. Я. Аналіз методів оцінки активів, зобов'язань та капіталу при реорганізації підприємств / І. Я. Назарова // Економічний аналіз. Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу Тернопільського національного економічного університету. – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – Том 14. – С. 214-220.

40. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] : затверджений наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

41. Непочатова В. С. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями та замовниками / В. С. Непочатова. // Молодий вчений. – 2016. – №3. – С. 135.

42. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі: монографія / Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. – Х: ХДУХТ, 2016. – 285 с.

43. Онищенко О. В. Облікове забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства [Електронний ресурс] / О. В. Онищенко, І. В.

Ткаченко, Б. Ю. Здор // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/199.pdf>.

44. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291, зі змінами та доповненнями. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

45. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс України, прийнятий Верховною Радою України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України № 237 від 08.10.1999 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.

47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290, зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318, зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0095-00>.

49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193, зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>.

50. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку [Електронний ресурс]: затверджений наказом

Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. №88. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

51. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. №879. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#n16>.

52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]: затверджений наказом Міністерства фінансів України № 559 від 30.11.2001 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

53. Річна інформація Публічного Акціонерного Товариства «Підприємства по виробництву медичних виробів з полімерних матеріалів «Гемопласт» за 2017 рік [Електронний ресурс] // ПАТ «Гемопласт». – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.hemoplast.ua>.

54. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік [текст] : навч. посібник / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – Київ: «Центр учбової літератури», 2013. – 688 с.

55. Скорба О. А. Регулювання обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці // Економіст. – 2009. – №11. – С. 50-56.

56. Скоробогатова В. В. Методика внутрішнього контролю операцій з дебіторською заборгованістю як складової змішаних активів підприємства / В. В. Скоробогатова. // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2012. – №4. – С. 103.

57. Степаненко О. І. Бухгалтерський документ як джерело інформаційного забезпечення обліку виробничих запасів / О. І. Степаненко, Т. А. Довга. // Науковий вісник Херсонського державного університету: зб. наук. праць. – 2014. – №4. – С. 68.

58. Сук Л. К. Фінансовий облік: Навчальний посібник / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2016. – 663 с.

59. Тігова Т. М. Аналіз фінансової звітності [текст]: навч. посібник / Т. М. Тігова, Л. С. Селіверстова, Т. Б. Процюк. – Київ: «Центр учбової літератури», 2012. – 268 с.

60. Федорченко О. Є. Актуальні проблеми управління дебіторською заборгованістю на підприємстві [Електронний ресурс] / О. Є. Федорченко // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://www.investplan.com.ua/pdf/21_2015/14.pdf.

61. Харій С. М. Дебіторська заборгованість та її значення в обліку / С. М. Харій // Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки, 2012. – 423 с.

62. Холод З. М. Окремі аспекти вдосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємств [Електронний ресурс] / З. М. Холод, О. Б. Волович // Наукові записки КНТУ. – 2006. – Режим доступу до ресурсу: <http://nz.uad.lviv.ua/static/media/2-10/3.pdf>.

63. Цивільний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями / уклад. А. В. Паливода. – К.: Алерта, 2017. – 322 с.

64. Чирва О. Г., Демченко Т. А. Автоматизація економічних процесів (на прикладі програми «1С: Бухгалтерія 8.2») : Навчальний посібник/ О. Г. Чирва, Т. А. Демченко. – Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2016. – 200 с.

ДОДАТКИ